کنترل رفتاری کودکان در دندانپزشکی

تهیه شده توسط کمیته علمی انجمن
دندانپزشکی کودکان ایران

کنترل صدا: با شروع رفتارهای منفی و غیرهمکارانه توسط کودک حین انجام درمان، گاهی لازم است دندانپزشک چهره جدی تری به خود بگیرد و به صورت کنترل شده، تون یا حالت صدایش را تغییر دهد تا با جلب توجه کودک، بتواند رفتارهای منفی او را کنترل کند و درمان نیمه کاره را به اتمام برساند.

جدا کردن والدین از کودک: بطور کلی تجربه نشان داده است که معمولا حضور والدین حین انجام درمان بیماران خیلی خردسال و یا معلول، مفید است. در مورد کودکان بزرگتر، در برخی موارد حضور والدین در اتاق کار، کمک کننده است ولی گاهی هم به دلایل زیر منجر به بدترشدن رفتار کودک می شود:

- والدین دارای اضطراب، معمولا باعث انتقال اضطرابشان به کودک و رفتار منفی او می شوند.
- برخی کودکان حین درمان در حضور والدینشان نقش قربانی را بازی می کنند و برای جلب توجه آنها، با کوچکترین ناراحتی، واکنش های بیش از حد از خود نشان میدهند.
- بعضی والدین با تکرار غیرضروری صحبت های دندانپزشک، باعث به هم خوردن تمرکز کودک و دندانپزشک می شوند و اجازه شکل گیری رابطه ی بین آنها را نمی دهند.

بنابراین در صورتی که دندانپزشک کودکتان، در شرایطی عدم حضور والدین در اتاق کار را ترجیح میدهد، همکاری لازم را با وی به عمل بیاورید.

آرامبخشی یا بیهوشی: برای کودکانی که علیرغم صرف وقت کافی و انجام روش های کنترل رفتاری، همکاری لازم را با دندانپزشک جهت انجام درمان در حالت هوشیاری به عمل نمی آورند، می توان در صورت رضایت والدین، درمانها را تحت آرامبخشی یا بیهوشی عمومی انجام داد.

پدر و مادر عزیز

هدف نهایی از انجام درمانهای دندانپزشکی کودکان این است که علاوه بر انجام یک کار خوب و باکیفیت برای کودک شما، یک نگرش مثبت هم در ذهن او راجع به دندانپزشکی ایجاد شود. جهت رسیدن به این هدف، آشنایی شما با برخی نکات و روش هایی که توسط یک تیم حرفه ای دندانپزشکی کودکان به کار می رود، ضروری است. در این نوشته به طور خلاصه به برخی از این نکات و روش ها که کمک می کند کودک دلبندتان رفتار بهتری را حین درمان دندانپزشکی از خود نشان بدهد، اشاره شده است:

- از آنجاکه جلب اعتماد کودک برای بروز رفتارهای مناسب از سوی او حین درمانهای دندانپزشکی بسیار مهم است، به طور کلی بهتر است درمانهای دندانپزشکی کودکان، از کارهای ساده تر شروع شود و با انجام کارهای سخت تر در جلسات پایانی خاتمه یابد. بنابراین برای شروع درمان کودکتان به هیچ عنوان عجله نکنید. در برخی موارد، شروع کارها با یک جلسه کوتاه به منظور آشنایی کودک با دندانپزشکی، تاثیر بسیارمهمی برنگرش او در مورد دندانپزشکی و رفتار مثبت کودک در ملاقات های بعدی بجا خواهد گذاشت.

- **روش Tell Show Do (گفتن، نشان دادن، انجام دادن):** یعنی اینکه دندانپزشک کودکان، معمولا قبل از انجام هر اقدام جدید برای کودک، ابتدا در مورد آن برای کودک به زبان ساده توضیح می دهد، بعد وسایل مربوطه و نحوه انجام کار را به او نشان می دهد و سپس اقدام به انجام درمان برای کودک می کند.

- **تقویت مثبت:** شامل تشویق و تحسین کودک یا دادن جایزه به او بعد از انجام درمان در صورت داشتن همکاری مناسب با تیم دندانپزشکی است.
بهتر است جهت تاثیر بهتر، این کار بدون قول قبلی به کودک صورت گیرد.

- **پرت کردن حواس:** به منظور انحراف توجه کودک از یک عمل ناخوشایند انجام می شود. به عنوان مثال، یک دندانپزشک کودکان باتجربه، حین انجام بی حسی موضعی با تعریف کردن یک داستان خیالی جذاب، توجه کودک را از این عمل به ظاهر سخت، پرت و تحمل آن را برای کودک آسانتر می کند.

- **Modeling (الگوبرداری) :** برای برخی کودکانی که به هر دلیل از نشستن روی صندلی دندانپزشکی امتناع میورزند، تماشای درمان یک کودک هم سن و سال، برای او فرصتی فراهم می کند تا بتواند از رفتار آن کودک که با آرامش روی صندلی نشسته و رفتار مناسبی دارد، الگو بگیرد.

- **ارتباط غیر کلامی:** با توجه به اینکه بیشتر کودکان به رفتارهای گرم و دوستانه، به خوبی پاسخ می دهند و حالات چهره و بدن، نقش بسیار مهمی در انتقال این احساسات به کودک دارند، داشتن ارتباط غیرکلامی مناسب از سوی دندانپزشک کودکان و پرسنل مطب، هم باعث افزایش تاثیر سایر روش ها می شود و هم توجه و همکاری کودک را جلب می کند.